

The background of the cover is a large, green, tiger-striped shape. At the top right, a green tiger's head with yellow eyes and whiskers is visible. A string of blue lights is draped across the top left. In the bottom right, a girl with brown hair is sitting on a red sofa, reading a book. Her legs are crossed, and she is wearing red and white striped socks and blue shoes. A brown suitcase is on the floor next to her.

Neringa Vaitkutė

JERONIMAS
≡ DRYŽIUS ≡
IR ĮSIVAIZDUOJAMŲ
DRAUGŲ DEPARTAMENTAS

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės
Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų
banke (NBDB).

© Tekstas ir iliustracijos, Neringa Vaitkutė, 2020

© Leidykla „Nieko rimto“, 2021

Neringa Vaitkutė

JERONIMAS
≡ DRYŽIUS ≡
IR ĮSIVAIZDUOJAMŲ
DRAUGŲ DEPARTAMENTAS

Vilnius
2021

TURINYS

DANGIŠKI MIGDOLAI, KOSMINIAI PŪKUČIAI IR ITIN SLAPTA MISIJA	9
JSIVAIZDUOJAMŲ DRAUGŲ DEPARTAMENTAS	16
DOVISTA, KURI NEEGZISTUOJA	19
MIELASIS JERONIMAS DRYŽIUS	22
NEPALENKIAMOJI UPĖ	29
PASKUTINIS LAŠAS	36
KEISČIAUSIAS PASAULYJE SANDĖRIS	42
RAGANA IR STEBUKLINGASIS TEPALAS	51
MAKARONŲ VAKARĖLIS	59
PLONAS SIŪLELIS, KURIUO GALIMA SEKTI	65
NAKTIES PADARAI	75
ANONIMINIS JSIVAIZDUOJAMŲ	82
DRAUGŲ KLUBAS	82
SIAUBŪNO NAMAI	90
JO DIDENYBĖ SIAUBŪNAS	97
GAMYKLOS SARGO ŠMĖKLA	105
NUKIO NUKIO ŠEŠĖLIS	112
ŽIOPLA KLAIDA	128
TIRPSTANTYS PĖDSAKAI	136
TAI, KAS SLYPI TAMSOJE	147
LEDINĖS GELMĖS	161
BERNIUKAS MĖNESIENOJE	170
EPILOGAS	180

DANGIŠKI MIGDOLAI, KOSMINIAI PŪKUČIAI IR ITIN SLAPTA MISIJA

Garsiausias Padebesių karalystės slaptasis agentas Jeronimas Dryžius nučiuožė vaivorykštės lanku. Peršoko gėlyną, tris kartus persivertė ore ir nusileido ant Slaptų reikaliukų departamento laiptų.

Šiandien Jeronimas Dryžius jautėsi puikiai. Vakar jis sužlugdė keblų trolių sąmokslą, įminė blykstančių fejų paslaptį ir sugebėjo išnarplioti šešias (kitiems agentams neįkandamas) bylas. Tiesą sakant, jos buvo labai nuobodžios.

Departamento durys be garso atsivėrė įleisdamos Jeronimą į didelį aidų holą. Tarp rusvo marmuro kolonų maklinėjantys lankytojai nuščiuvo iš nuostabos.

Į agentą išpūstomis akimis įsispoksojo pasiuntinukai ir kitų (ne tokių svarbių) departamentų darbuotojai. Kolegos agentai prisimerkė iš pavydo.

Po akimirkos iš visų pusių atsklido slopūs, susižavėjimo kupini šnabždesiai.

- O dievulėliau, tai juk *garsusis*...
- Girdėjau, jis *vienas pats* sugebėjo įsibrauti į trolių irštą ir...
- Sugražino prieš tūkstantį metų prarastas ežero deivių relikvijas...

– Koks jis nuostabus, *negaliu...*

– Laikykit mane, tuoj apalpsiu...

Apdovanojęs gerbėjus spindulinga šypsena Jeronimas neskubriai nužingsniavo žvilgančiomis grindimis. Paspaudė lifto mygtuką, palaukė, kol durys atsivers, o tada atsisukęs nusilenkė iš pagarbios baimės nustėrusiems gerbėjams.

Liftas užsidarė ir ėmė lėtai slinkti viršų. Jeronimas pažvelgė į veidrodį, pasitaisė atlape žioruojantį gvazdiką ir liko labai patenkintas savimi.

Viskas nuostabu, kai esi geriausias.

Slaptų reikaliukų departamento vadovės kabinetas buvo įrengtas aukščiausio bokšto viršūnėje. Pažvelgęs pro išgaubtus panoraminius langus galėtų apžvelgti visą Padebesių karalystę, o giedrą dieną įžiūrėtų už mėlynų tarpeklių auksu ir sidabru spindinčias Dausas.

Slaptų reikaliukų departamento vadovė Medūza sėdėjo už plataus juodmedžio stalo ir neskubėdama sklaidė dokumentus. Keletas lapų sukosi ore laukdami, kol jų prireiks.

Pamačiusi agentą Dryžių Medūza mandagiai linktelėjo galva. Mažos švino spalvos gyvačiukės, supančios blyškų vadovės veidą, sutartinai sušnypstė ir ėmė kaišioti liežuvius. Suuodusios pažįstamą kvapą nusiramino ir vėl sugulė tvarkingomis garbanomis.

Medūza pakilo iš už stalo, grakščiai čiūžtelėjo grindimis ir per akimirką pasiekusi duris ištiesė Jeronimui šaltą ranką.

– Malonu tave matyti, bičiuli, – pasakė. Nuo jos balso net patiems drąsiausiems agentams nugara pradėdavo lakstyti baugūs šiurpuliai.

– Ir man malonu tave matyti, – nusišypsojo Jeronimas: jis buvo pasiutusiai drąsus. – Kas naujo? Spėju, reikalas skubus ir neapsakomai slaptas, jei jau išsikvieteji mane į departamentą.

– Prisėsk, – greičiau paliepė, nei pasiūlė Medūza.

Jeronimas klestelėjo ant aksomu mušto krėslo, pasitaisė ryškiai geltoną kaklaskarę ir oriai atsilošęs užmetė koją ant kojos.

– Dangiškų migdolų? – pasiteiravo Medūza. Iš tuštumos tuoj pat atsirado sidabro padėklas. – Su gulgės pienu? Grietinėlė? Kofeinu?

– Prašyčiau su kofeinu.

Ant padėklo išdygo porceliano puodelis, virš jo sūkuriavo garai. Dailus šaukštelis apsuko kelis ratus ir ištirpo ore. Kai Jeronimas paėmė gėrimą, ištirpo ir padėklas.

– Jeronimai...

*Jis drąsiausias iš visų,
Ir jam niekas nebaisu.
Jis puikiausias, nuostabiausias,
Jis geriausias ir šauniausias...*

Tai kosminiai pūkučiai, tupintys ant karnizo, pragydo saldžiais balsais.

– Užteks, – pamojo Medūza. Pūkučiai užčiaupė snapus. – Reikalas ištis rimtas ir svarbus, – pridūrė vėl nuplaukdama už darbo stalo.

– Įdėmiai klausau, – pastatė ausis Jeronimas.

– Sudėtinga ir sunki misija, kurią galime patikėti tik pačiam geriausiam agentui...

– Koks aš ir esu.

– Neapsakomo slaptumo misija...

– Slaptumas mano kraujyje, tu gi žinai.

– Reikės dirbti nepastebimai, turėsime sukurti legendą, kuri niekam nesukeltų abejonių...

– Ką čia slėpti, aš ir taip esu legenda...

– Matai, Jeronimai, – Medūza padarė reikšmingą pauzę.

– *Jis drąsiausias iš visų...* – vėl pragydo kosminiai pūkučiai.

– Tavo gebėjimų prireikė Įsivaizduojamų draugų departamentui.

Pūkučiai iš nuostabos nutilo. Jautriausias nualpęs persivertė per karnizą ir žnektelėjo ant grindų. Pakilo ir lėtai nusėdo rožinių plunksnelių debesis.

– Įsivaizduojamų. Draugų. Departamentui? – susišiaušė Jeronimas Dryžius. – Šitiems klounams? Šitiems pajuokos vertiems kvailiams? Na žinai! Nė už ką!

Palikęs ore kyboti nebaigtą dangiškų migdolų puodelį ir sukryžiaęs ant krūtinės rankas išdidžiai užrietė nosį. Giliai atsidususi

Medūza vėl įniko į dokumentus. Kelias minutes tvyrojo tylą, kurią trikdė vien slopus vartomų lapų šnaresys.

– Ką gi, jei manai, kad nesusidorosi, teks misiją patikėti kam nors kitam. Kaip tau Filimonas Drakonas? Ar jis *susidorotų*? O Anupras Žioplelis? Ką manai? – nekaltai pasiteiravo Medūza.

– Filimonas? Jis pagarsėjęs tinginys ir niektauzas. Žioplelis? Net negalvok. Anupras neišnarpliotų bylos net tada, jei ji atseitų prisipažinti nešina įkalčiais ir... Pala! Kaip nesusidorosiu? Kodėl sakai, kad aš nesusidorosiu su šita niekinga misija? – suriko Jeronimas.

Apalpęs pūkutis pašoko it nuplikytas, purptelėjo į viršų, atsitrenkė į lubas ir vėl žnektelėjo ant grindų.

Medūza atsargiai pakėlė nelaimingą čiulbuonėlį, pakilo į palubę, patupdė jį ant karnizo ir nusileido Jeronimui Dryžiui prieš pat nosį.

– Vadinasi, sutinki? – paklausė primerkusi neapsakomai juodas akis. Jų gelmėje šoko ryškios mėlynos liepsnelės.

Sklandė gandai, kad ilgai žiūrint į Medūzą galima užsihipnotizuoti ar net pavirsti akmeniu, bet Jeronimas jais netikėjo.

– Žinoma, sutinku! – atsakė nukreipdamas žvilgsnį į šalį. Visgi tose juodose melsvomis kibirkštimis blyksinčiose giliose akyse kažkas buvo. Jos vėrė kiaurai, per akimirką išnaršydavo slapčiausias sielos kerteles ir priversdavo nevalingai gūžtis.

– Džiaugiuosi, kad susitarėm! – Medūza apsilaižė blyškių lūpų siūlelį dvišaku liežuvio ir atsitraukė. – Žinot, kad galėsiu

tavimi pasikliauti. Nusileisk į trečią aukštą, ten tave pasitiks Įsivaizduojamų draugų departamento darbuotoja ir paaiškins reikalo esmę. Jei prireiks pagalbos, nesikuklink. Kreipkis, padėsiu kuo galėdama. Ir pasistenk būti mandagus.

– Mandagumas – man įgimtas, – patikino Jeronimas, o tada, pasiėmęs ore tebekybantį dangišku migdolų puodelį, su pasigardžiovimu išgėrė jį iki dugno. – Nuostabu, kaip visada. Kosminiai pūkučiai šiandien tiesiog nepakartojami, – pridūrė nužvelgęs ant karnizo sutūpusius giesmininkus. – Daugiau nurodymų nebus?

– Ne, mielas drauge, mes jau baigėme. Norėjau pati išgirsti tavo sutikimą.

Medūza nusišypsojo, pasitaisė iš šukuosenos raizgalynės išslydusią gyvačiukę ir spragtelėjo pirštais. Puodelis ir krėslas be garso sutirpo ore.

– Džiaugiuosi, kad pasimatėme, o dabar keliauk. Tavęs labai laukia Įsivaizduojamų draugų departamente. Iki pasimatymo ir sėkmės!

– Nuoširdžiai dėkoju. Iki pasimatymo, – Jeronimas galantiškai sudaužė kulnais ir nužingsniavo prie plačiai atvertų lifto durų.

– Jeronimai! – tyliai pašaukė Medūza.

Agentas sustojo lyg įkastas ir atsigręžė per petį.

– Dėl kosminių pūkučių... Pasakiau jiems, kad užeisi, ir išmokiau tave garbinti, – lyg tarp kitko išrėžė Medūza. – Žinojau, kad tikėsis *ko nors* panašaus.

– A... Ačiū... – išlemeno Jeronimas ir įžengė į liftą.

Durys švelniai šnarėdamos užsivėrė, liftas nuslydo žemyn, o Jeronimas stypsojo plačiai praverta burna lyg paskutinis žioplis. Jautėsi apgautas, tik niekaip nepajėgė suprasti kodėl.

ĮSIVAIZDUOJAMŲ DRAUGŲ DEPARTAMENTAS

Kai liftas sustojo, o durys plačiai atsivėrė, Jeronimą Dryžių užgriuvo keistų garsų lavina. Iš kairės cypsėjo, dešinėje kaukšėjo, nuo lubų šnarėjo, iš artimiausio kabineto sklido nedarnūs choro balsai.

Spalvotais koridoriais (viena siena oranžinė, antra žydra, lubos ir grindys išmargintos žaliais, violetiniais ir baltais ornamentais) į visas puses skubėjo daugybė negrabių, juokingų būtybių. Ilgaus švelniais gaurais apaugę ilgšiai, minkšti padarėliai, apvalūs it pūkuoti kamuoliai.

Tolėliau ilgomis kojomis žirgliuoja pora spintos pabaisų. Jos audringai ginčijosi, mojava rankomis, o plokšti neišraiškingi veidai neatspindėjo jokių emocijų.

Aplink tvyrančiame chaose niekas nepastebėjo lifto tarpduryje stypsancio Jeronimo.

Šiek tiek išsikeidęs agentas sušnarpštė ir jau siekė mygtuko, bet iš koridoriaus gilumos atšniokštė ryškiai mėlynas zuikis, plevėsuodamas pakaklėje kabančios morkos lapais.

– Agente Jeronimai! – džiugiai suspigo, pabandė sustoti, bet nespėjo ir čiūžtelėjęs grindimis įsirėžė į būrį baltų piramidės formos padarėlių.

Šaižiai cypdami padarėliai suvirto vienas ant kito. Zuikis pašoko, mikliai sustatė juos aplink save, peršoko ir nutūpė priešais Jeronimą plačiai šypsodamas.

Zuikis buvo toks meilutis, kad Dryžius vos susilaikė nepastvėręs jo į glėbį.

Bet tik atsiduso ir oriai ištiesė leteną pasisveikinti. Pūkuotis įsikibo į ją ir ėmė džiaugsmingai kratyti.

– Laba diena, – pasakė aukštu balsu. Ore pakvipo karamelėmis. – Negaliu apsaityti, kaip džiaugiuosi jus matydama! Aš esu Nikanora Morkytė, Įsivaizduojamų draugų departamento vadovė.

– E... Labai malonu, – Jeronimui pagaliau pavyko išlaisvinti užtirpusius pirštus iš kibių zuikės letenėlių.

Nikanora pamojo letena kviesdama agentą sekti paskui ją ir nustraksėjo koridoriumi be perstojo tarškėdama:

– Turiu prisipažinti, esu didžiausia jūsų talento gerbėja. Domiuosi jūsų bylomis, nors puikiai suprantu, kad ne visi didingi žygiai pasiekia mano ausis. Skaičiau visas jūsų knygas, o paskutinę „Aš esu slaptoji agentūra“ perskaičiau net penkis kartus! Labai norėčiau gauti autografą, jei tik jūs sutiktumėt...

Kiaurai sieną išvirto trejetas stambių pūkuotų žaliūkų. Pats augiausias pasikūkčiodamas raudėjo, o draugai tapšnojo ašaromis apsipylusiam padarui pečius.

– Ak tas pirmasis bičiulis, – užjaučiamai atsiduso Nikanora, – tas pirmasis išsiskyrimas su vaiku... Jis visada būna skausmingiausias. O čia tik treniruotė! Apie ką aš kalbėjau? Autografas!

Jei sutiktumėt, būčiau neapsakomai laiminga. Prašau kairėn. Aha. Džiaugiuosi, kad sutikote mums padėti, reikalas ištis keblus ir sunkiai suvokiamas, dar niekada nebuvo susidūrę su tokiais sunkumais... Atsargiai, apelsinų dulksna! – Ji žaibiškai išskleidė virš galvų spalvingą skėtį. Į jį subarbeno smulkūs oranžiniai lašai. – Koridorius reikia periodiškai drėkinti. Tai apie ką aš pasakojau?

– Apie...

– A, prisiminiau, apie mus užklupusias bėdas. Tiesą sakant, nenorėčiau apie tai kalbėti viešajame sektoriuje. Čia ir sienos turi ausis.

Dešimtys pūkuotų iš sienos styrančių ausyčių suklusios pasisuko Nikanoros linkui.

– Pasklis gandai, kils panika, kurią vargiai suvaldysime. Dabar dešinėn. Na štai, atvykome, mano kabinetas. Galėsime ramiai pasikalbėti, – zuikė plačiai atvėrė dryžuotas duris.

DOVISTA, KURI NEEGZISTUOJA

Jeronimas tikėjosi pamatyti chaosą ir košmarą, bet prieš akis atsivėrė plati, kone tuščia patalpa, nutvieksa pro langus plūstančio saulėlydžio. Jūros mėlynumo sienomis sliuogė baltos šviesos ribuliai, palubėje plaukiojo ilgos tamsiai mėlynos žuvys, nutaškytos neoninėmis žvaigždėmis.

– Šiandien užsimaniau jūrinės atmosferos, – nusišypsojo Nikanora, – mano gimtinė pajūryje, – pridūrė.

Jeronimas kažkodėl pasijuto nejaukiai.

Nikanora nusivedė agentą į kabineto gilumą, kur stovėjo pora paplūdimio kėdžių.

Jeronimas giliai atsiduso. Aplinka nenuteikė rimtam darbui ir svarbiems pokalbiams.

– Minutėlę, – Nikanora spragtelėjo pirštais. Siena ir grindų puslankis apsisuko. Paplūdimio vaizdas dingo lyg nebuves, atsirado aukštos knygų ir bylų prikrautos lentynos, stačiakampis stalas ir pora fotelių, aptrauktų nuobodžiu pilkšvu aksomu.

– Prisėskite, agente, – pasiūlė zuikė, – atrodote suglumęs. Tikėjotės, kad mėgstu dirbti klausydama, kaip šnara bangos ir klykauja žuvėdros? Tai mane blaškytų.

– Ne, ką jūs, – kuo nuoširdžiausiai sumelavo Jeronimas ir pritūpė ant fotelio kairėje. Jis buvo šaltas, kietas, kampuotas ir labai nepatogus.

Kai šaunias Padebesių karalystės slaptasis agentas Jeronimas Dryžius gavo užduotį išspręsti dingusių įsivaizduojamų draugų ir prapuolusio miestelio bylą, žinoma, nesitikėjo, kad bus lengva. Bet ir nežinojo, kad jam pačiam teks apsimesti įsivaizduojamu draugu ir mėginti susibičiulianti su pikta, kandžia ir, regis, jokios fantazijos neturinčia mergaite. O ir pati Upė turi savų priežasčių nemėgti įsivaizduojamų draugų. Gal ji iš tiesų visai ne bjauri, o tik nusivylusi? Įtraukiančiame lietuvių autorės detektyve vidutinio mokyklinio amžiaus vaikams apstu ne tik humoro ir netikėtų įvykių, bet ir kalbama apie draugystės ir nuoširdumo svarbą.

Fantastikos, nuotykių ir įtraukiančių šiuropuliukų mėgėjams puikiai pažįstama rašytoja Neringa Vaitkutė 2013 m. už knygą „Vaivorykščių arkos“ gavo reikšmingiausio metų debiuto apdovanojimą. Autorės knyga apie Agatos, Aringo ir jų mažosios sesutės Smiltės nuotykius „Klampynių kronikos“ 2018 m. buvo apdovanota Prano Mašiot premija už geriausią metų knygą vaikams ir paaugliams bei buvo nominuota Metų knygos vaikams rinkimuose. Antroji knyga apie nuotykius Mažųjų Klampynių miestelyje „Klampynių kronikos. Neramios dienos“ 2020 m. taip pat nominuota Metų knygos vaikams rinkimuose.

KITOS NERINGOS VAITKUTĖS KNYGOS:

„Vaivorykščių arkų“ trilogija

„Vaivorykščių arkos“

„Titnago plunksna“

„Šnabždesiai bedugnėje“

„Tamsos“ trilogija

„Tamsa, kuri prabudo“

„Miestas be padangės“

„Devynetas tamsos nešėjų“

„Neišduosiu tavęs“

„Klampynių kronikų“ serija

„Klampynių kronikos“

„Klampynių kronikos. Neramios dienos“

2021 m. pasirodys trečia knyga apie

Mažąsias Klampynes!

Redaktorė Giedrė Kmitienė

Korektorė Erika Merkytė-Švarcienė

Maketavo Miglė Dilytė

Tiražas 3000 egz.

Išleido leidykla „Nieko rimto“

Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius

www.niekorimto.lt

Spausdino UAB BALTO print

Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

Garsiausiam Padebesių karalystės slaptajam agentui Jeronimui Dryžiui nėra neišsprendžiamų bylų ar neįveikiamų iššūkių. Tačiau užduotis, kurią jis gauna, nepanaši į nieką, ką iki šiol teko narplioti. Tokiam šauniam, narsiam, grėsmingam ir didingam visų nusikaltėlių siaubui teks apsimesti kažkokios mergaitės ĮSIVAIZDUOJAMU DRAUGU?! Koks pažeminimas! O baisiausia, kad ta mergaitė vardu Upė visai nenori jokių įsivaizduojamų draugų. Kaip išspręsti bylą, jei pagrindinė pagalbininkė atsisako ne tik bičiuliautis, bet ir apskritai bendrauti? Laukia įspūdingas nuotykis, pareikalausiantis viso Jeronimo Dryžiaus sumanumo.

www.niekorimto.lt

Užsuk, net jei tu ir ne vaikas

ISBN 978-609-441-698-9

9 786094 416989